uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Zittingsplaats ‘s-Hertogenbosch Bestuursrecht

zaaknummer: NL24.23257 **uitspraak van de**

enkelvoudige kamer in de zaak tussen

[naam], V-nummer: [V-nummer], eiseres
(gemachtigde: mr. M. Pals),

en

de Minister van Asiel en Migratie, de minister
(gemachtigde: mr. E.H.J.M. de Bonth).

Inleiding

1. In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank het beroep van eiseres tegen de afwijzing van de asielaanvraag van eiseres. Eiseres heeft op 25 december 2022 een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend.

1.1. Op 19 mei 2024 heeft eiseres de minister in gebreke gesteld wegens het niet tijdig beslissen op haar asielaanvraag.

1.2. Op 4 juni 2024 heeft eiseres beroep ingesteld wegens het niet tijdig beslissen op haar asielaanvraag.

1.3. De minister heeft met het alsnog genomen (bestreden) besluit van 23 juli 2024 deze aanvraag afgewezen als kennelijk ongegrond op grond van artikel 31, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) in samenhang met artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder e, van de Vw 2000. Verder heeft de minister eiseres geen verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14, eerste lid, aanhef en onder e, van de Vw 2000 verleend en evenmin uitstel van vertrek op grond van artikel 64 van de Vw 2000. Het bestreden besluit behelst voorts een terugkeerbesluit met een vertrektermijn van nul dagen en een inreisverbod voor de duur van twee jaar.

1.4. Eiseres heeft op 26 juli 2024 de rechtbank laten weten dat ze het niet eens is met het besluit van 23 juli 2024 en dat ze het beroep niet intrekt.

1.5. De rechtbank heeft het beroep op 13 december 2024, samen met het verzoek om een voorlopige voorziening hangende dit beroep (NL24.29834), op zitting behandeld. Hieraan hebben deelgenomen: de gemachtigde van eiseres en de gemachtigde van de minister.

Beoordeling door de rechtbank

Beroep tegen het niet tijdig beslissen

2. De rechtbank stelt vast dat tussen partijen niet in geschil is dat de minister niet tijdig heeft beslist op de asielaanvraag van eiseres, dat de ingebrekestelling van 19 mei 2024 geldig is en dat sindsdien twee weken zijn verstreken, zonder dat de minister in die periode heeft beslist op de aanvraag. De minister heeft na het instellen van het beroep met het besluit van 23 juli 2024 echter alsnog beslist op de aanvraag. Dat betekent dat eiseres geen inhoudelijk belang meer heeft bij een beoordeling van haar beroep tegen het niet tijdig beslissen. Het beroep tegen het niet tijdig beslissen door de minister is daarom niet-ontvankelijk.

2.1. Op grond van artikel 6:20, derde lid, van de Awb heeft het beroep tegen het niet tijdig beslissen mede betrekking op het alsnog genomen besluit, tenzij dit geheel aan het beroep tegemoet komt. Eiseres is het niet eens met het inhoudelijke besluit op haar asielaanvraag. Het beroep van eiseres heeft dus mede betrekking op het besluit van 23 juli 2024.

Beroep tegen het alsnog genomen besluit van 23 juli 2024

3. De rechtbank beoordeelt de kennelijk ongegrondverklaring van de asielaanvraag van eiseres. Zij doet dat aan de hand van de beroepsgronden van eiseres.

3.1. De rechtbank verklaart het beroep gegrond. Hierna legt de rechtbank uit hoe zij tot dit oordeel komt en welke gevolgen dit oordeel heeft.

Het asielrelaas

4. Eiseres stelt van Somalische nationaliteit te zijn en te zijn geboren op [datum] 1991. Eiseres legt aan haar asielaanvraag het volgende ten grondslag. Zij heeft problemen met Al-Shabaab. Op 2 augustus 2022 heeft Al-Shabaab het huis van eiseres bezocht waarbij zij vertelde dat ze versterking nodig hadden en eiseres haar twee oudste zonen zou moeten overdragen. De groep dreigde binnen drie dagen terug te komen om de twee oudste zonen van eiseres mee te nemen. Daarop heeft eiseres haar kinderen weg gesmokkeld. Eiseres heeft zelf niet kunnen ontsnappen. Al-Shabaab heeft eiseres gevangen genomen waar zij is mishandeld. Zij is vervolgens door de Sharia rechtbank veroordeeld. Er zijn drie voorwaarden aan eiseres opgelegd waar zij aan moest voldoen. Zo moest eiseres haar kinderen overdragen aan Al-Shabaab, mocht zij het dorp niet verlaten en moest zij een geldboete betalen. Eiseres werd bedreigd. Als zij zou vluchten dan zou ze onthoofd worden. Vervolgens is eiseres naar Mogadishu gevlucht waarna zij na 20 dagen Somalië heeft verlaten.

Het besluit van 23 juli 2024

5. Het asielrelaas van eiseres bevat volgens de minister de volgende relevante elementen:
- Identiteit, nationaliteit en herkomst
- Problemen met Al-Shabaab
- Alleenstaande vrouw

5.1. De minister stelt zich op het standpunt dat de identiteit, nationaliteit en herkomst geloofwaardig wordt geacht. De problemen met Al-Shabaab acht de

minister ongeloofwaardig. Hiertoe heeft de minister gesteld dat de verklaringen van eiseres over de rekrutering van haar zonen in strijd zijn met de voldoende geverifieerde informatie over het land van herkomst en eiseres tegenstrijdig en ongerijmd heeft verklaard. Verder heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat eiseres niet wordt aangemerkt als alleenstaande vrouw. Daartoe stelt de minister dat uit de verklaringen van eiseres blijkt dat zij een gezinsband met haar ouderlijk gezin heeft en dat er sprake is van een familielid of sociaal netwerk. Het geloofwaardig geachte relevante element is volgens de minister niet te herleiden tot één van de gronden van het Vluchtelingenverdrag en ook is niet aannemelijk geworden dat eiseres een reëel risico loopt op ernstige schade bij terugkeer naar Somalië.

5.2. Daarom heeft de minister de asielaanvraag van eiseres afgewezen als kennelijk ongegrond op grond van artikel 31, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) in samenhang met artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder e, van de Vw 2000.

Het standpunt van eiseres

6. Eiseres is het niet eens met het bestreden besluit. Zij stelt zich op het standpunt dat de minister de problemen van eiseres met Al-Shabaab ten onrechte ongeloofwaardig acht. Hiertoe heeft eiseres – kort samengevat – het volgende aangevoerd.

6.1. Eiseres voert aan dat de minister de verklaringen van eiseres over de rekrutering van haar kinderen ten onrechte ongeloofwaardig acht. Door de minister wordt immers erkend dat er niet slechts één enkele manier van rekrutering door de Al-Shabaab plaatsvindt. Verder kan de minister niet inzien dat de situatie tijdens de gevangenschap van eiseres waar zij in leven werd gehouden om te zorgen dat zij haar kinderen zou overhandigen aan Al-Shabaab anders is dan de situatie toen eiseres is gevlucht naar Mogadishu waar Al-Shabaab slechts aanvallen kan verrichten met hulp van informanten. De minister miskent daarbij dat de sharia-uitspraak eiseres ter dood heeft veroordeeld als zij niet aan de drie eisen zou voldoen. Volgens eiseres is het daarom wel degelijk logisch dat de focus van Al-Shabaab is verlegd van de kinderen naar eiseres. Eiseres heeft de regels van Al-Shabaab geschonden en daarom moet zij volgens Al-Shabaab dood. Daarnaast is het volgens eiseres onduidelijk uit welke bron de minister haalt dat iemand die is ondergedoken in Mogadishu zeker binnen 20 dagen door Al-Shabaab en zelfs door de neef van eiseres – die haar rechter was bij de Sharia zitting en haar heeft veroordeeld – gevonden zou moeten worden. Ook heeft eiseres in de zienswijze nieuwe informatie naar voren gebracht die zij van haar moeder heeft ontvangen, te weten dat haar familie nieuwe bedreigingen en telefoontjes hebben ontvangen van Al-Shabaab. Zo is haar vader telefonisch bedreigd en is de neef die haar kinderen uit het dorp heeft gesmokkeld op dezelfde manier bedreigd als eiseres waarna hij zich heeft aangesloten bij milities die tegen Al-Shabaab vechten. De tante waar eiseres 20 dagen in Mogadishu heeft verbleven is met haar kinderen gevlucht omdat Al-Shabaab erachter was gekomen dat eiseres bij haar ondergedoken zat en zij daardoor werd lastig gevallen door Al-Shabaab. Haar moeder leeft met haar kinderen in afzondering en wordt onderhouden door de broer van eiseres die in Angola woont. De minister heeft deze nieuwe informatie ten onrechte niet betrokken bij de beoordeling.

Heeft de minister voldoende gemotiveerd waarom de problemen met Al-Shabaab ongeloofwaardig zijn?

7. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister onvoldoende gemotiveerd waarom de problemen met Al-Shabaab ongeloofwaardig zijn. De rechtbank overweegt als volgt.

Rekrutering
8. De rechtbank is van oordeel dat de minister onvoldoende kenbaar heeft gemotiveerd waarom de door eiseres gestelde rekrutering van haar kinderen tegenstrijdig is met de geverifieerde landeninformatie. Eiseres heeft verklaard dat zij gescheiden leefde van haar man, dat Al-Shabaab bij haar thuis is geweest en dat zij haar (jonge) zoons moest overdragen. Binnen drie dagen zou Al-Shabaab terug komen om de zoons mee te nemen Ook zou zij 100 dollar per maand per kind moeten betalen aan Al-Shabaab voor de verzorging van de kinderen. De minister werpt eiseres in het voornemen tegen dat haar verklaringen in strijd zijn met de voldoende geverifieerde landeninformatie over rekrutering in Somalië. Uit die informatie volgt dat Al-Shabaab kinderen ontvoert, clanvertegenwoordigers vraagt om jongeren te leveren of een verplichting geeft om de rekrutering af te kopen. Ook stelt de minister dat Al-Shabaab kinderen pas vanaf de leeftijd van 15 jaar (de islamitische volwassenheidsleeftijd) naar trainingskampen stuurt. Naar aanleiding van de zienswijze stelt de minister in het bestreden besluit dat het klopt dat gedwongen rekrutering plaatsvindt en dat dit kinderen van verschillende leeftijden kan betreffen. De minister stelt echter dat eiseres de wijze waarop haar kinderen zijn gerekruteerd niet aannemelijk heeft gemaakt. De minister werpt eiseres daarover concreet tegen dat haar verklaring dat Al-Shabaab geen steekpenningen tolereert tegenstrijdig is met de landeninformatie zoals aangehaald door eiseres in de zienswijze. De rechtbank ziet niet in dat alleen deze tegenwerping de verklaringen van eiseres over wijze de rekrutering onaannemelijk maakt. De minister heeft namelijk in het aanvullende gehoor op pagina 5 meerdere vragen gesteld over de rekrutering in het licht van het landenbeleid, zo is gevraagd waarom eiseres haar echtgenoot niet is benaderd en waarom de rekrutering in haar geval niet via de clanoudste is gegaan. De minister is echter in het bestreden besluit op geen enkele wijze ingegaan op de antwoorden van eiseres op die vragen. Waarom de antwoorden van eiseres niet zouden passen in het landenbeleid en waarom de door haar geschetste wijze van rekrutering niet aannemelijk is, wordt door de minister niet toegelicht in het besluit. Het standpunt van de minister ter zitting dat het onwaarschijnlijk is dat de rekrutering van de kinderen is gegaan zoals eiseres heeft verklaard, is naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende.

Verklaringen over de gevolgen van de rekrutering, de gevangenschap, de mishandeling en de sharia rechtbank
9. De rechtbank is verder van oordeel dat de minister in het bestreden besluit in zijn geheel niet ingaat op de kern van het relaas van eiseres over de gevolgen van de keuze van eiseres om haar kinderen te laten vluchten naar aanleiding van de dreigende rekrutering. Eiseres heeft verklaard dat zij daarom in gevangenschap heeft gezeten en is veroordeeld door haar neef, die rechter is bij de sharia rechtbank. Bij die veroordeling heeft zij drie voorwaarden opgelegd gekregen en zij zou onthoofd worden als zij zich daar niet aan zou houden. Eiseres heeft zich vervolgens na haar vrijlating niet gehouden aan die drie voorwaarden. In het voornemen noch in het bestreden besluit heeft de minister overwegingen opgenomen over de geloofwaardigheid van dit deel van het relaas. De minister besteedt wel een overweging aan de verklaringen over de mishandelingen die eiseres zou hebben ondergaan in gevangenschap. Namelijk dat eiseres enerzijds verklaart dat zij tijdens haar gevangenschap is mishandeld en anderzijds dat zij is geholpen bij haar bevalling, hetgeen volgens de minister tegenstrijdig is. Echter uit het voornemen noch uit het bestreden besluit blijkt wat het standpunt van de minister is over de (overige) verklaringen over de gevangenschap en de daaropvolgende berechting door de sharia rechtbank. Nu de minister eiseres wel tegenwerpt dat zij tegenstrijdig verklaard heeft over

de mishandeling in gevangenschap, wordt niet duidelijk of de minister nu wel of niet volgt dat eiseres gevangen heeft gezeten. Daarmee wordt ook niet duidelijk of de minister de veroordeling door de rechtbank volgt of juist niet. Dat klemt te meer nu in het besluit ook niet is overwogen dat de tegenstrijdige verklaringen over de rekrutering doorwerken in de overige verklaringen van eiseres. Het standpunt van de minister ter zitting dat het vanzelfsprekend is dat de ongeloofwaardigheid van de rekrutering afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van de rest van het relaas van eiseres, acht de rechtbank onvoldoende om daaruit af te leiden dat de gehele verdere relaas van eiseres ongeloofwaardig is. Daarbij merkt de rechtbank nog op dat gelet op hetgeen hiervoor is overwogen de strijdigheid van eiseres haar verklaringen over de rekrutering met het landenbeleid onvoldoende kenbaar is gemotiveerd.

9.1. Daarbij komt nog dat de rechtbank de tegenwerping van de minister in het bestreden besluit dat de mishandeling niet geloofwaardig is omdat niet wordt ingezien dat Al-Shabaab eiseres niet al in gevangenschap zou hebben vermoord als ze het op haar gemunt hadden, evenmin kan volgen. Zeker nu eiseres heeft verklaard dat er een verschil is tussen het moment van gevangenschap voor de berechting door de rechtbank en de situatie daarna. Immers eiseres stelt dat haar doodvonnis pas aan de orde is na de berechting en meer in het bijzonder nadat duidelijk werd dat zij zich niet aan de voorwaarden van de sharia rechtbank had gehouden.

9.2. In dat kader kan ook de tegenwerping dat het ongerijmd is dat de focus van Al-Shabaab is verschoven van de kinderen naar eiseres geen standhouden. Naar het oordeel van de rechtbank is niet duidelijk wat het standpunt van de minister is over de stelling van eiseres dat de focus juist verschoven is naar haar omdat zij zich niet gehouden heeft aan de drie voorwaarden van de sharia rechtbank en daarom gezocht wordt door de Al-Shabaab.

20 dagen in Mogadishu

10. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister ook onvoldoende gemotiveerd dat de omstandigheid dat eiseres 20 dagen zonder problemen in Mogadishu heeft kunnen verblijven afbreuk doet aan de geloofwaardigheid haar relaas. Weliswaar is het feitelijk juist dat eiseres in de 20 dagen dat zij in Mogadishu verbleef niet is gevonden door Al-Shabaab, maar de minister heeft de omstandigheid dat eiseres verbleef bij een tante van de andere kant van de familie dan de neef die haar in de sharia rechtbank heeft veroordeeld en de omstandigheid dat eiseres heeft verklaard dat zij niet naar buiten ging of alleen met bekleding, niet betrokken bij de beoordeling. Daarbij merkt de rechtbank nog op dat 20 dagen een betrekkelijk korte periode is.

Nieuwe informatie

11. Tot slot is de rechtbank van oordeel dat de minister ten onrechte de door eiseres bij de zienswijze overgelegde nieuwe informatie niet bij zijn overwegingen heeft betrokken. Door de nieuwe informatie niet bij de beoordeling te betrekken heeft de minister niet voldaan aan de samenwerkingsverplichting waartoe de minister gehouden is bij een eerste asielaanvraag. De minister kan bij zijn beoordeling wel betrekken dat de stukken niet uit een objectieve bron komen en niet te verifiëren zijn, maar de minister kan niet geheel voorbij gaan aan de inhoud van de stukken.

12. Het voorgaande betekent dat er sprake is van motiveringsgebreken in het bestreden besluit. Het bestreden besluit komt daarom voor vernietiging in aanmerking en hetgeen verder is aangevoerd behoeft geen verdere bespreking.

Conclusie en gevolgen

13. Het beroep is gegrond en de rechtbank vernietigt het bestreden besluit. De rechtbank ziet geen aanleiding de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand te laten. Indien de minister van mening is dat de problemen van eiseres met Al-Shabaab ongeloofwaardig zijn, zal de minister nader moeten motiveren hoe zij tot die conclusie komt. Hierbij dient de minister de overwegingen in deze uitspraak te betrekken. De minister zal dus een nieuw besluit moeten nemen met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen. Nu eiseres de aanvraag op 25 december 2022 heeft ingediend, ziet de rechtbank aanleiding een termijn te stellen van acht weken na de dag van verzending van deze uitspraak.

13.1. Omdat het beroep gegrond is en vanwege de proceskosten die eiseres redelijkerwijs heeft moeten maken in verband met de behandeling van het beroep, ziet de rechtbank aanleiding om de minister te veroordelen in de door eiseres gemaakte proceskosten. Deze kosten worden op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 2267,50,- waarbij voor de in aanmerking te brengen proceshandelingen van de gemachtigde van eiseres 1 punt wordt toegekend voor het indienen van het beroepschrift niet tijdig beslissen, met een waarde per punt van € 907,-, wegingsfactor 0,5 omdat het een beroep niet tijdig beslissen betreft. Verder wordt 1 punt toegekend voor het indienen van de gronden van beroep gericht tegen het besluit van 23 juli 2024 en 1 punt voor het verschijnen ter zitting, met een waarde per punt van € 907,-, wegingsfactor 1.

Beslissing

De rechtbank:
- verklaart het beroep, voor zover gericht tegen het niet tijdig nemen van een besluit, niet-ontvankelijk;
- verklaart het beroep, voor zover gericht tegen het bestreden besluit van 23 juli 2024, gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit van 23 juli 2024;
- draagt de minister op binnen acht weken na de dag van verzending van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen op de aanvraag van eiseres met inachtneming van deze uitspraak; - veroordeelt de minister in de proceskosten van eiseres tot een bedrag van € 2.267,50.

Deze uitspraak is gedaan door mr. R.H. van Marle, rechter, in aanwezigheid van mr. I.M.M. Vedder, griffier.

De uitspraak is uitgesproken in het openbaar en bekendgemaakt op:

17 januari 2025

Mr. R.H. van Marle Rechter Rechtbank Oost-Brabant	I.M.M. Vedder Griffier Rechtbank Oost-Brabant

Documentcode:

Informatie over hoger beroep

Een partij die het niet eens is met deze uitspraak, kan een hogerberoepschrift sturen naar de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarin wordt uitgelegd waarom deze partij het niet eens is met de uitspraak. Het hogerberoepschrift moet worden ingediend binnen 1 week na de dag waarop deze uitspraak is verzonden. Kan de indiener de behandeling van het hoger beroep niet afwachten, omdat de zaak spoed heeft, dan kan de indiener de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vragen om een voorlopige voorziening (een tijdelijke maatregel) te treffen.